

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1628. usque ad annum 1634

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1778

VD18 90118871

§. 22. Sacrilega Symboli Apostolici Censura ad instar Censuræ Parisiensis in plures propositiones ex duobus Libris Anglicis decerptas nuperrime pronentiatæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67394](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67394)

censura hac certiores reddi præcepit. Sæc. XVII.
 Hoc item anno Facultas Regularium A. C. 1631.
 Hybernæ Superiorum literas, quas
 supra retulimus, exactius examinabat, *Vid. supra*
 iisdem ita respondendum decernens, *l. 196. §. 96.*
Et 97. t. 58.
letari Facultatem, quod secum ipsi sentiant,
gratularique quod uti suis literis testantur,
propositiones a Facultate damnatas nunquam
docuerint, aut asseruerint; ceterum Facul-
tatem non affirmasse earundem propositio-
num illos esse Authores, sed tantum dam-
nasse Doctrinam in iis contentam, quoscun-
que tandem haberet authores: literas porro
eorundem Regularium describendas in libro
conclusionum, Et exemplar asservandum in
monumentis facultatis.

§. XXII.

Sacrilega Symboli Apostolici censura
ad instar censurae Parisiensis in
plures propositiones ex duo-
bus libris Anglicis decer-
ptas nuperrime pro-
nuntiatae.

Jam supra meminimus, quod Mathiæ *Abrege*
 Wilsoni & Joannis Floydii Jesuita- *chronol. de*
 rum libri contra Hierarchiam Ecclesia- *l'hist. Eccl.*
 ficam Anglico idiomate editi non *Argentre*
 modo a Parisiensi Facultate Theolo- *l. c. p. 350.*
 gica, sed & a triginta quatuor Archi- *relat. Al-*
 epi- *phons. ad*
Reges p. 4.

Sæc. XVII. episcopis & Episcopis in Parisiis co-
 A. C. 1631. mitiis fuerint damnati: Horum cen-
suram, quam haud ultra præpedire po-
 erant, tam indigne ferebant Jesuitæ, ut
 illam saltem inique a Facultate pronun-
 tiatam demonstrare, Societatisque ho-
 norem etiam cum fidei dispendio vi-
 dicare statuerent: Hanc in rem con-
 siliu[m] prorsus incongruum, nescio
 quo inspiratum, amplectebantur, sta-
 tuentes, quod ipsum etiam Symbolum
 Apostolorum censuris perstringere ve-
 lint, ut exinde omnibus notum fieret,
 quod sicut hoc Symbolum, quamvis cet-
 tas & minime dubias fidei veritates
 complectatur, in perverfos tamen sen-
 sus sacrilega pravitate detorqueri ve-
 leat, ita haud mirum sit, quod Parisi-
 ensis Facultas utrumque hunc librum
 quamvis æque orthodoxas, ac Symbo-
 lum, veritates contineant, damnare
 potuerit: Placuit istis hoc consiliu[m]
 cujus exequendi curam demandarunt
 alias celeberrimo Patri Theophilo Ray-
 naudo, qui etiam edito libro, cui ti-
 tulus: *Erotemata de bonis & malis lib-
 ris, deque justa aut injusta eorundem cen-
 sione*, Sacrosanctam hanc ac summe
 venerandam fidei nostræ Confessionem
 censuris perstrinxit, suæque inconsulte
 lucubrationi sequens monitum ad Le-
 ctorem præfixit.

Vid. supra
 l. 196. t. 58.
 S. 100. &
 101. p. 682.
 & 705.

Nec cui mirum, aut insolens videatur, Sæc. XVII.
 si traditum ab Apostolis & pridem ab Ec- A. C. 1631.
 clesia receptum fidei Christianæ Symbolum
 censuræ subjiciamus: coegit plurimorum Pag. 244.
 hujus tempestatis hominum ingenium versi- & 298.
 pelle, ac subdolum: qui sub prætextu Apo-
 stolice authoritatis, antiquas hæreses ac
 novas, magno rei fideique Catholicæ de-
 trimento, primum occulte spargere, ac de-
 inde aperte propugnare moliuntur. Nempe
 in ea jam tempora periculosa incidimus, in
 quibus etiam tutissima quæque timenda vi-
 deantur, quod etsi proprio experimento mi-
 nus adverteremus, exemplo certe aliorum
 aliunde disceremus; vidimus enim, quanta
 hisce diebus severitate Parisiis damnatæ ac
 prohibitæ sint propositiones pleræque e duo-
 bus libris Anglicano idiomate scriptis ex-
 ceptæ: quamvis illæ hæcenus indubitatae,
 & communi Ecclesie sensu sanctæ, catholi-
 cæque haberentur; non quod genuino sensu
 intellectæ quicquam falsi continerent, sed
 quod a perversis quibusdam veritatis, &
 avitæ pietatis hostibus, ad alios sensus
 mira pravitare detorqueantur, ob eam cau-
 sam merito ac prudenter timuimus, ne qui
 in re minoris momenti, & ex qua non
 adeo magna inferri possint Ecclesie incom-
 moda nudam atque apertam veritatem tam
 sæde traducere conati sunt, ipsum postmo-
 dum fidei Christianæ Symbolum, quod mul-
 to facilius, & majori Ecclesie detrimento
 Hist. Eccles. Tom. LIX. F f ad

Sæc. XVII. *ad impios, atque hæreticos sensus detorqueri*
A. C. 1631. *potest, pari licentia & temeritate profanarent, quorum conatus sacrilegos, ut pro qua pollemus autoritate, præveniamus, & re Catholica futurum arbitramur prædictum fidei Christianæ Symbolum nostra censura castigatum Catholicis omnibus proponere, ne quid in eo deinceps supersit, quod incautis lectoribus offendiculum obijciat. Rogamus autem benevolum lectorem, ne hoc factum nostrum sic interpretetur, quasi nunc vocare in dubium Articulos fidei attentemus, id solum spectamus, ut omnes intelligant, quam facile sit etiam certissima que in vanos sensus distrahere, qui a re fide alieni videantur, atque ita prudenter appareat, censuram Parisiensem, ad cuius instar hæc facta est, non esse hujusmodi ut Authori propositionum, quæ damnantur, notam ullam possit inurere, si censura illa cum hac nostra compararetur.*

Lectore ita præmonito quem Symboli articulum sigillatim ad hæreticos sensus detorsit, suisque censuræ perstrinxit, ut sequitur.

Articulus I. *Credo in Deum Patrem omnipotentem, creatorem celi & terræ.*
Censura. „Primus iste articulus „intelligatur quasi solus Pater sit Deus „& omnipotens, & creator, Filius „tem, & Spiritus Sanctus solum creaturæ sint; ideoque nec Filius verus

„ac substantialiter dici possit Deus, & **Sæc. XVII.**
 „omnipotens & Creator, similiterque **A. C. 1631.**

„Spiritus Sanctus: propositio est im-
 „pia, blasphema, individuæ Trinita-
 „tis destructiva, & pridem in sacro &
 „Oecumenico Nicæno Concilio trecen-
 „torum decem & octo Episcoporum ad-
 „versus Arii impietatem damnata, qua-
 „tenus autem soli Patri creationem at-
 „tribuit, nova est, temeraria, erronea,
 „contra communem Ecclesiæ, Patrum
 „ac Theologorum omnium sensum pro-
 „bata, cum hætenus receptum sit tan-
 „quam inviolabile decretum, omnes
 „Trinitatis actiones ad extra esse in-
 „divisibiliter toti Trinitati communes.”

Articulus II. *Et in Jesum Christum,*
filium ejus unicum Dominum nostrum.

Censura. „Tota hæc propositio ca-
 „ptiosa est & fallax. 1. In quantum
 „omittit Jesum Christum filium ejus na-
 „turalem & consubstantialem Patri,
 „sic enim periculosa est, & doctrinam
 „inducit hæreticam, sæpius ab Eccle-
 „sia in Conciliis Nicæno, Ephesino &
 „Francofordienfi præsentate Carolo ma-
 „gno damnatam. 2. Ratione particu-
 „læ *unicum* omiffa præsertim consub-
 „stantialis aut Naturalis: sic enim qua-
 „tenus propositio etiam extenditur ad
 „filios adoptivos, de quibus ipse Domi-
 „nus Pfal. 81. 6. ait. Ego dixi, dii estis

Ff 2

„&

Sæc. XVII. „& filii excelsi omnes: & Apostolus
 A. C. 1631. „ad Rom. 8. quicumque Spiritu Dei
 „aguntur, ii sunt filii Dei &c. si autem
 „filii & hæredes quidem Dei, cohære-
 „des autem Christi: falsa est, piam
 „aurium offensiva, & iustis omnibus
 „& Sanctis injuriosa. 3. Quatenus
 „esse Dominum, quod indivisa pro-
 „prietate tribus divinis Personis æqua-
 „liter convenit, soli Filio attribuit, ob-
 „liquè insinuans, unicam esse divinarum
 „Personam, quæ modo Patris, modo
 „Filii, modo Spiritus sancti appella-
 „tione significetur, hoc jam pridem ad-
 „versus Sabellium univèrsa Ecclesiæ
 „tanquam impium atque hæreticum
 „damnavit. „

Articulus III. *Qui conceptus est
 Spiritu sancto, natus ex Maria Virgine*
Censura. „Tota hæc propositio
 „quivocatione laborat, quæ inducere
 „potest in hæresim propter propositio-
 „nes de & ex; & quia ordinariè in-
 „bitudinem importat principii compo-
 „nentis, juxta quam innuitur Do-
 „num nostrum de substantia Spiritus
 „sancti factum esse, & ita Spiritus
 „sanctam vere dici posse Patrem Christi
 „ideo propositio in hoc sensu falsa est
 „scandalosa, hæretica, & divinarum
 „originum confusionem atque ever-
 „sionem inducens, similiter quoniam

„particula de, quam particula ex, con-
 „sueto more loquendi habitudinem
 „prioris & posterioris includit, & ea-
 „tenus insinuare videtur Christum po-
 „steriorem esse Spiritu sancto, & ante
 „Mariam non fuisse, quod pridem ad-
 „versus Nestorium, tanquam falsum
 „& hæreticum damnatum est; ideo
 „propositio hoc sensu intellecta hære-
 „tica est, denique si ita Christus dici-
 „tur natus ex Maria Virgine, ut quid-
 „quid in Christo est ex ea natum statua-
 „tur, quasi Beata Virgo etiam vere di-
 „ci possit Mater divinitatis; in hoc
 „sensu propositio falsa, atque hæretica
 „est, & in consequentia valde peri-
 „culosa. „

Sæc. XVII.

A. C. 1631.

Articulus IV. *Passus sub Pontio Pi-
 lato, crucifixus, mortuus & sepultus.*

Censura. „Hæc propositio ambigua
 „est, & aliquo sensu hæretica, nam
 „cum proprie in ceteris rebus ita
 „actiones & passiones sunt supposito-
 „rum, ut etiam naturæ, cujus propria
 „est hypostasis, attribuantur, & ob
 „hanc causam, mortua vel abscissa ma-
 „nu non recte propterea homo mortuus
 „dicatur, nisi ipsa natura humana dis-
 „solvatur; ideo periculosa est proposi-
 „tio, & juxta obvium illum sensum in-
 „tellecta, quasi divinitas aliquid passa,
 Ff 3 aut

Sæc. XVII. „aut mortua fuerit, non solum hære-
 A. C. 1631. „tica, sed & impia & blasphema. „

Articulus V. *Descendit ad inferos,
 tertia die resurrexit a mortuis.*

Censura. „In hac propositione, quæ
 „tenus verbum *descendit* relatum ad
 „Personam Christi, insinuare videtur,
 „ipsam quoque divinitatem ad inferos
 „descendisse, cum tamen divinitas pro-
 „pter immensitatem ubique existens
 „moveri non possit a loco in locum,
 „ac proinde non ascendere in cœlum,
 „nec ad inferos descendere; ideo pe-
 „riculosa est, & inducere potest in er-
 „rorem, intellecta vero de anima Christi
 „si sensus etiam sit, animam Christi ad
 „pœnas inferni descendisse, & eas re-
 „ipsa sustinuisse, propositio est hære-
 „tica, scandalosa, piarum aurium ob-
 „fensiva, & ex Calvini doctrina. Lib.
 „2. inst. cap. 16. §. 10. desumpta. „

Articulus VI. *Ascendit ad cœlos, se-
 det ad dexteram Dei Patris omnipotentis.*

Censura. „Ista quoque propositio
 „intellecta de Ascensione Christi in cœ-
 „lum secundum divinitatem, perinde
 „ac superior falsa & erronea est; quæ
 „tenus autem asserit Christum sedere
 „& indefinite, ac proinde etiam un-
 „iversaliter id pro omni tempore statu-
 „re videtur: ideo si ita intelligatur Chri-
 „stum semper sedere, ut neque stet
 „quam

„quam, neque etiam aliquando de loco *Sæc. XVII.*
 „in locum moveatur; cum & *Act. 7. A. C. 1631.*

„55. Stephanus stantem eum in cœlo
 „viderit; & Joannes in Apoc. c. 14. 4.
 „de Virginibus dicat, eas Agnum per-
 „petuo sequi quocunque ierit; propo-
 „sitis sic intellecta temeraria est, &
 „expressio Dei verbo contraria, deni-
 „que in quantum hæc eadem propo-
 „sitis Deo Patri etiam dexteram attri-
 „buit, Anthropomorphitarum hæresim
 „redolet, & in eorum errorem inducit. „

Articulus VII. *Inde venturus est ju-
 dicare vivos & mortuos.*

Censura. „Ista propositio quatenus
 „ita asserit Christum judicaturum esse
 „vivos & mortuos, ut negare videat-
 „ur Patrem & Spiritum Sanctum esse
 „judicatu-ros, cum hæc actio supremæ
 „atque adeo divinæ authoritatis sit,
 „eaque externa, ac proinde toti Tri-
 „nitati communis. Ideoque propositio
 „hac ratione ad solam personam Christi,
 „multoque magis ad solam ejus natu-
 „ram humanam limitata, falsa, teme-
 „raria & erronea est. Quatenus au-
 „tem eadem quoque propositio asserit,
 „Christum judicaturum esse non solum
 „mortuos sed etiam vivos, ambigua
 „est, & fallax, unde si sensus est, quos-
 „dam homines non esse morituros, eos-
 „que non prius vita defunctos ad judi-
 „cium

Sæc. XVII. „cium esse perducendos, propositio-
 A. C. 1631. „va est, temeraria, falsa, & erronea,
 „necnon verbo Dei, & communi Pa-
 „trum, totiusque Ecclesiæ sensui con-
 „traria. „

Articulus VIII. *Credo in Spiritum
 Sanctum.*

Censura. „Hæc propositio maligna
 „proposita est, & ex affectata brevitate
 „merito suspecta haberi potest; subdole
 „enim Spiritus Sancti Divinitatem
 „ejusque a Patre & Filio processione
 „tacet, proinde Arianam hæresim re-
 „dolet, schismati Græcorum oblique
 „favet, individuamque Trinitatem dis-
 „solvit. Denique tota explicatio Divi-
 „næ atque individuæ Trinitatis, octo
 „istis articulis comprehensa, manca &
 „periculosa est, avertitque fidelem po-
 „pulum a cultu & reverentia tribus di-
 „vinis Personis indivise, atque insepa-
 „rabiliter debita: & sub prætextu bre-
 „vitatæ, & non necessariæ explicatio-
 „nis subdole totum Trinitatis myste-
 „rium evertit, cum tamen perfecta epi-
 „& explicata fides medium sit ad he-
 „lutem necessarium, vixque tota hæc
 „doctrina excusari potest a dolo, quæ
 „nullam de Filii & Spiritus Sancti di-
 „vinitate, aut etiam æternitate, men-
 „tionem faciat, sed contrarium de Fi-
 „lio in Articulo 3. insinuet. „

Arti-

Articulus IX. *Sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctam Communionem.* Sæc. XVII.
A. C. 1631.

Censura. „Propositio hæc multipli-
 „ci, periculosa æquivocatione & affe-
 „ctata obscuritate errorem tegit; in-
 „primis enim ambiguum, & obscurum
 „est, quid sit credere Sanctam Eccle-
 „siam Catholicam. Et si sensus est, ad-
 „hibendam esse fidem definitionibus Ec-
 „clesiæ, cum exclusionem definitionum,
 „quæ fieri possent a solo ejus capite,
 „quasi Papa extra Concilium nihil de-
 „finire possit, quod sit de fide; propo-
 „sitiō est temeraria, scandalosa, & sum-
 „mo Pontifici vehementer injuriosa.
 „Deinde dubium est, quo sensu Eccle-
 „siam dicat esse sanctam: & si sensus
 „sit, in Ecclesia solos Sanctos, & non
 „multos malos contineri, propositio
 „falsa est, hæretica, & verbo Dei, com-
 „munique Patrum sensui contraria, eo-
 „demque modo rejiciendum est, quod
 „de Sanctorum communione adjungi-
 „tur: si inter solos Sanctos bonorum
 „spiritualium communio admittatur,
 „cum fide certum sit, omnes, qui in
 „Ecclesia sunt, tam bonos quam ma-
 „los, in bonorum spiritualium saltem
 „aliquorum participatione uniri. At si
 „per communionem Sanctorum, non
 „tantum bonorum spiritualium, sed quo-
 „rumcunque etiam aliorum communio
 „in-

Ff 5

Sæc. XVII. „intelligeretur, propositio esset absurda
 A. C. 1631. „a fide & recta ratione aliena, & Am-
 „baptistarum confusionem induceret.

Articulus X. *Remissionem peccatorum*

Censura. „Ista quoque propositio sit
 „his generalibus terminis concepta
 „vel falsa, vel periculosa est: intellectus
 „enim de perfecta & absoluta peccato-
 „rum omnium, etiam eorum, quæ quo-
 „tidie committimus, remissione, jam
 „a Christo facta, & nobis semel in Ba-
 „ptismo applicata, hoc sensu hæretica
 „est, & Sacramenti Pœnitentiæ de-
 „structiva. „

Articulus XI. *Carnis resurrectionem*

Censura. „Si intelligatur de resur-
 „rectione quasi jam facta, & amplius
 „non sit futura, propositio hæretica est
 „jam olim ab Hymæneo & Phileto
 „serta, & ab ipso Apostolo Paulo 2. ad
 „Tim. 2. 18. damnata, intellecta ven-
 „de resurrectione futura, sed carnis
 „animali, hoc est, quæ iisdem animæ
 „libus desideriis, operationibus, &
 „necessitatibus subjecta sit, propositio
 „falsa atque erronea est, & Mahome-
 „tis impietatem sapit contra expressam
 „verbi divini auctoritatem. 1. Cor. 15.
 „v. 43. & sequentibus. „

Articulus XII. *Vitam æternam.*

Censura. „Hæc propositio quatenus
 „indefinite proponitur, atque ita non
 „veritas

„verfaliter extenditur ad omnes, ex-
 „cludendo mortem æternam, qua in-
 „justi punientur, falsa, scandalosa, &
 „hæretica est, januamque vitiis omni-
 „bus aperit, & Deistarum hujus tem-
 „poris impietatem atque insaniam sapit.”

Sæc. XVII.
 A. C. 1632.

Postquam Theophilus pessimam
 hanc occupationem absolverat, ean-
 dem apud Lectorem absdubio graviter
 offensum honestare nitebatur, addita
 hac declaratione.

Ad Lectorem.

*Hæc debes, censuræ Parisiensi (Chri-
 stiane Lector) quod possis certissimos Sym-
 boli articulos, Divinæ fidei Regulas, in
 pravos & hæreticos sensus facile detorque-
 re. Eadem enim methodo, iisdem senten-
 tiis, imo etiam ut plurimum verbis propo-
 sitiones Apostolicas temeritatis, erroris, &
 hæresis damnavimus, quibus Magistri nostri
 Anglicana pronuntiata confixerunt. Quod
 si id in ista Symboli censura non probas, Aca-
 demico Senatui ne subscribito. Vale.*

Prodiit primum hæc censura Lu-
 gduni anno Christi millesimo sexcen-
 tesimo quinquagesimo tertio, & quidem
 cum permisso P. Caroli Sangrii Socie-
 tatis Jesu Vicarii Generalis Romæ die
 vigesima Septembris anno Salutis no-
 stræ millesimo sexcentesimo quadrage-
 simo

*Index libr.
 prohib. Be-
 ned. XIV.
 pag. 225.*

Sæc. XVII. simo tertio, Ceterum hæc lucubrati-
 A. C. 1631. utpote a plurimis suppressa & a sacra
 Indicis Congregatione die decima Junii
 anno 1659. damnata, & inter libros
 prohibitos rejecta, admodum rara eve-
 ferat, & utinam pro Societatis hono-
 tuendo nunquam publicam aspexisse
 lucem? verum, (quis crederet) sexto
 post anno millesimo sexcentesimo
 sexagesimo quinto novis typis rursum
 in ejusdem Patris Theophili operibus
 Lugduni editis recens inserta adhuc
 dum habetur.

Pag. 197.

§. XXIII.

*Universitatis Parisinæ oppositio ad
 versus Collegium Cenomanense.*

*Argentre
 l. c. p. 355.
 Comment.
 Univers.
 Paris. p. 176.*

Dudum inter Parisinam Universita-
 tem, Regiumque Senatum & in-
 ter Cenomanensis Collegii Jesuitas con-
 tentio servebat: Hi enim jam ante se-
 ptem annos ab ejusdem Diæcesis Epi-
 scopo præfatum Collegium olim pro e-
 jusdem Urbis Universitate a Cardinali
 Luxemburgensi fundata pretio trium
 & triginta librarum millium, coeme-
 rant: repugnante autem Universitate
 ac Regio Senatu ab hoc contractu re-
 cesserunt, quem tamen hujus anni Men-
 se Octobri innovarunt, ea lege, ut in
 eadem Urbe Palatium, in quo Episco-
 pus